

OPINNÄYTETYÖ

Nuorisotyö hyvinvoinnin lisääjänä oppilaitoksissa

Kartoittava esiselvitys digitaalisista tukitoimista
Ammattiopisto Livessä

Niina Liinamaa

Yhteisöpedagogi (AMK)

(210 op)

Arvioitavaksi jättämisaika

(6/2022)

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogin koulutus (AMK) 210 op

Tekijät: Niina Liinamaa
Opinnäytetyön nimi: Nuorisotyö hyvinvoinnin lisääjänä oppilaitoksissa
Sivumäärä: 34 ja 3 liitesivua
Työn ohjaaja: Suvi Tuominen
Työn tilaaja: Digisti-Digitaidot haltuun toisella asteella-hanke

Nuorten hyvinvointi on entistä heikommalla pohjalla COVID-19-pandemian jäljiltä. Etäyhteyksien avulla opinnot saatiin jatkumaan myös pandemian aikana, mutta digitaitojen kehittämiseen ei ehditty antamaan aina tarvittavaa tukea. Taloudelliset, sosiaaliset ja henkiset epävarmuudet ovat lisääntyneet nuorten aikuisten keskuudessa ja elämän nivelkohdissa tuen tarve on suurta. Koulunuorisotyöllä on nähty olevan merkittävä vaikutus peruskouluympäristössä, mutta toisen asteen oppilaitoksissa nuorisotyö on vielä melko vähäistä. Oppilaitosnuorisotyöllä on silti saavutettu jo paljon, joten tukitoimia on kohdistettu selvästi oikeaan paikkaan.

Digisti-Digitaidot haltuun toisella asteella on hanke, joka toimii työn tilaajana. Hanke on aloittanut toimintansa syksyllä 2021 ja kaipasi taustaselvitystä heille vieraamman oppilaitoksen, ammattiopisto Liven, digitaalisista käytänteistä. Oppilaitoksen kanssa on tarkoitus aloittaa digitaitoja vahvistavaa toimintaa syksyllä 2022. Opiskelijoille tarjolla olevista tukitoimista haluttiin etukäteen tietoa, jotta toimintaa voitaisiin kehittää heidän tarpeet huomioiden. Tärkeä tavoite oli myös kuunnella opiskelijoiden toiveita, sillä juurikin heidän hyvinvointiaan pyritään tukemaan tulevalla toiminnalla.

Toteutin tutkimuksen laadullisena puolistrukturoitujen teemahaastattelujen avulla. Ohjaushenkilöstöä haastattelin yksitellen ja pienryhmähaastattelussa pääsivät nuoret ääneen. Ohjaushenkilöstö koostui nuorten kanssa työskentelevistä henkilöistä, jotka eivät olleet opetushenkilöstöä. Näkemykset tulivat siis oikealta suunnalta, läheltä nuoria. Aineiston analysoin temaattisen analyysin keinoin, johon sisällytin käsitekartat.

Kehittämistyön tuloksena tilaaja sai konkreettisen toimintasuunnitelman sekä alun yhteistyölle yhteyshenkilön kautta. Haastattelu mahdollisti yhteyshenkilön informoinnin toiminnasta etukäteen, jolloin tuleva yhteistyö on saanut hyvän pohjan. Opinnäytetyöni kautta on mahdollista saada ideoita yhteistyön aloittamiseen oppilaitoksissa. Haastattelujen kautta onnistuin saamaan monipuolisesti tietoa tilaajalle, mutta myös oppilaitokselle nousi ideoita omaan toimintaansa. Tilaaja piti työtä merkityksellisenä ja hyvin ajankohtaisena tietona. Työ sisältää myös tilaajalle hyödyllisen muokattavan viestintäsuunnitelman, sillä informoinnin tärkeyttä ei kannata sivuuttaa.

Asiasanat: verkkonuorisotyö, digitalisaatio, koulunuorisotyö, toisen asteen koulutus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Bachelor of Humanities, Community Educator 210 ECTS

Author: Niina Liinamaa

Title: Youth work as a contributor to well-being in educational institutions

Number of Pages: 34 and 3 attachment pages

Supervisor: Suvi Tuominen

Commissioned by: Digisti-Digitaidot haltuun toisella asteella-project

The well-being of young people is on an even weaker footing in the wake of the COVID-19 pandemic. Remote connections made it possible to continue studying but there was not always enough time to provide the necessary support for the development of digital skills. Economic, social and mental insecurities have increased among young adults and there is a great need for support at the joints of life. Youth work in schools has been seen to have a significant impact on the primary school environment. But in secondary schools, youth work is still relatively rare. Much has already been achieved in youth work in educational institutions so support measures have been clearly targeted.

Digisti-Digitaidot haltuun toisella asteella (Digital skills take-up in secondary school) is a project that acts as a commissioner of the thesis. The project started in the autumn of 2021 and needed a background study on the digital practices of a foreign institution, Live Vocational College. It is planned to start activities to strengthen digital skills with the educational institution in the autumn of 2022. Commissioner hoped to get information in advance about the digital support measures available to students. That would allow activities to be developed according to the needs of the students. An important goal was also to listen to the wishes of students, as it is precisely their well-being that will be supported by future activities.

I conducted the research qualitatively through semi-structured thematic interviews. I interviewed the guidance staff one by one, and in a small group interview the young people got to speak out. The guidance staff consisted of people working with young people who were not teaching staff. So the views came from the right direction, close to the young. I analyzed the data by means of thematic analysis, which included concept maps.

As a result of the development work, the commissioner received a concrete action plan and the opportunity to start cooperation through a contact person. The interview made it possible to inform the contact person about the activities in advance, so that future co-operation has received a good foundation. Through my thesis it is possible to get ideas for starting cooperation in educational institutions. Through the interviews I managed to get a variety of information for the commissioner, but the educational institution also got some ideas for its own activities. The commissioner considered the work to be relevant and very timely information. The work also includes a customizable communication plan that is useful to the commissioner, as the importance of information should not be overlooked.

Keywords: online youth work, digitalization, school youth work, second degree aduction

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	Johdanto.....	6
2	Tilaaaja ja kohdeoppilaitoksen merkitys.....	8
	2.1 Digisti-hanke.....	8
	2.2 Erityisoppilaitoksen merkitys.....	9
3	Koulunuorisotyö.....	11
	3.1 Nuorisotyön tulo oppilaitokseen.....	11
	3.2 Yhteistyö toimivaksi oppilaitoksissa.....	12
	3.3 Oppilaitosnuorisotyön menetelmiä.....	13
4	Digitalisaatio ja nuoret.....	15
	4.1 Poikkeusolojen vaikutus.....	15
	4.2 Uhka vai mahdollisuus?.....	16
	4.3 Nuorten näkemykset verkkonuorisotyöstä.....	17
5	Haastattelututkimus.....	19
	5.1 Aineiston hankintamenetelmät.....	19
	5.2 Aineiston analyysimenetelmät.....	20
6	Haastattelutulokset.....	22
	6.1 Ohjaushenkilöstön haastattelut.....	22
	6.2 Nuorten haastattelu.....	23
	6.3 Yhteiset näkemykset toiminnasta.....	24
7	Johtopäätökset.....	26
	7.1 Kehityssuunta ja arviointia.....	26

7.2 Toimintasuunnitelma syksyille 2022	27
7.3 Viestintäsuunnitelma.....	28
7.4 Tilaajan palaute.....	31
LÄHTEET	32
LIITTEET.....	35

1 JOHDANTO

Koronapandemian ja poikkeusolojen vaikutus on näkynyt nuorten hyvinvoinnissa laajalti, ja myös lisätuen tarpeeseen toisella asteella on herätty. Opiskelijoiden itseohjautuvuus vaihtelee hyvin paljon, ja etäopintojen aikaan tuen tarvetta olisi ollut, mutta mahdollisuudet tukitoimiin ovat olleet etäyhteyksin rajalliset. Opetushenkilöstö on joutunut ottamaan uusia oppimisympäristöjä haltuun, eikä kuormittumiselta olla vältytty. (Owalgroupp 2021, 9.) Alle 30-vuotiaat nuoret aikuiset tarvitsevat erityisesti tukea elämäänsä, sillä heidän iässään kohdataan monia haasteita, joilla on suoraa vaikutusta hyvinvointiin. Taloudelliset, sosiaaliset ja henkiset epävarmuudet tuottavat nuorelle paljon huolta, ja niihin onkin syytä kiinnittää huomiota, jotta ne eivät jäisi pysyväksi haitaksi. Elämän nivelvaiheissa tulisi saada tukea, jottei yksinäisyys muodostuisi nuoren elämää hallitsevaksi. Myös opinnoista poisjääminen tai työelämästä putoaminen voivat vaikuttaa elämän kulkuun muokkaaviin avainkokemuksiin ikävällä tavalla. (Sosiaali- ja terveysministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön asettama ryhmä 2020, 33, 36.)

On siis selvää, että tukea tarvitaan erityisesti nuorten aikuisten elämään. Opinnäytetyön tilaajana toimivan Digisti-hankkeen pääasiallisena kohderyhmänä on 16–28-vuotiaat nuoret, jotka opiskelevat toisen asteen oppilaitoksissa pääkaupunkiseudulla, ja saattavat olla hyvin kuormituneita tai yksinäisiä poikkeusolojen jäljiltä (Digisti 2021a). Hankkeen kautta toteutettava toiminta kunkin kohdeoppilaitoksen kanssa on kolme kuukautta kestävää yhteisöllistä verkkotoimintaa. Ensimmäiset yhteistyöt oppilaitosten kanssa on aloitettu keväällä 2022. Mukana toiminnassa on Omnia, Stadin AO sekä Keuda. Näissä oppilaitoksissa toiminta on rajattu tietyille ryhmille, mutta kaikille avoin toiminta olisi myös mahdollinen toteutusmuoto. Syksyn 2022 toimintaan on aikataulutettu Hyriä sekä Live-säätiö, joista Live-säätiö on opinnäytetyössän tutkittavana. (Hernelahti 2022.)

Opinnäytetyöni tarve nousi kohdeoppilaitoksen erityisyydestä sekä pohjatyön puutteesta. Hankkeen työntekijöille kohde on vieraampi organisaationa eikä sinne oltu vielä luotu yhteyksiäkään. Tulevan syksyn eteen on siis kova tarve tehdä selvitystyötä. Selvitystyön pohjalta tulee myös luoda konkreettinen toimintasuunnitelma, jotta hanke pääsisi aloittamaan vaivattomasti yhteistyötä Live-säätiön kanssa. Tilaajan toivomuksena ja opinnäytetyön tavoitteena on saada selvitys ammattiopisto Liven digitaalisista valmiuksista ja tietoa siitä, miten niillä on mahdollisesti jo tuettu heidän opiskelijoidensa hyvinvointia. Myös havaittuja haasteita sekä toiveita on

tarve kartoittaa, jos sitä kautta olisi nähtävissä jokin kehittämisen tarve. Toiveiden perusteella olisi helppo tuottaa mielekästä toimintaa kohdeoppilaitokselle.

Kiinnostuin itse aiheesta, sillä olen työskennellyt erityislasten- ja nuorten kanssa kouluympäristössä useamman vuoden. Toiminta oli nuorisotyöllistä, mutta toimintaympäristönä oli peruskoulu. Halusin laajentaa tietämystäni hieman vanhempien nuorten suhteen, joten toisen asteen oppilaitokseen keskittyvä hanke näyttäytyi kiinnostavana. Ja kun hankkeen toiminta keskittyi pandemian jälkeiseen tuen tarjoamiseen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseen, oli aihe selvästi kiinnostava ja ennen kaikkea hyvin ajankohtainen. Digitaaliset nuorisotyön välineet tekevät tuloaan voimakkaasti ja itsekin koen niiden opetteluun kiinnostavana lisänä nuorisotyöhön. Halusin myös löytää uusia näkökulmia aiheesta, ja innostuneella asenteella oli helppo lähteä suunnittelemaan toimintaa.

Tietoperustassa tarkastelen koulunuorisotyön käytänteitä ja miten se näkyy nykyään myös enenevässä määrin toisen asteen oppilaitoksissa. Toisena aiheena käsittelen digitaalisia menetelmiä nuorisotyössä, myös nuorten itsensä näkökulmasta. Erityisoppilaitoksen merkitys on kuvattuna alkuosassa, ja se tuo oman lisänsä jo valmiiksi mielenkiintoiseen kokonaisuuteen. Menetelmänä haastattellessa käytän puolistrukturoituja teemahaastatteluja, sillä se mahdollistaa myös vapaata keskustelua samalla pitäen selkeät teemat rungon tukena. Haastatteluista saadut aineistot litteroin tarkasti, jonka jälkeen analysoin niitä temaattisella menetelmällä. Menetelmässä teemojen ja käsitekarttojen avulla saadaan aineistosta tutkimuksen kannalta oleellista tietoa esille. Loppussa on nähtävissä toimintasuunnitelma kirjallisena. Myös viestintäsuunnitelma kuuluu tuotokseen, ja sen kautta on mahdollista hahmottaa tulevaa toimintaa, jota opiskelijat pääsevät kekeilemaan. Suunnitelmasta tulee esille opiskelijoiden omat toiveet, joten nuorisotyöllinen ote on kehittämistyössä vahvasti läsnä.

2 TILAAJA JA KOHDEOPPILAITOKSEN MERKITYS

Tässä osassa kerron tilaajana toimivasta Digisti-hankkeesta, sen tavoitteista sekä kohderyhmästä. Mainitsen myös hankkeessa jo toteutetun aloitustapahtuman merkityksestä ja omasta kokemuksestani toiminnassa mukana ollessani. Tekstin kautta selkenee myös mitkä toimijat ovat hankkeessa mukana toteuttajina, ja mitkä pääkaupunkiseudun oppilaitokset ovat toiminnan kohteena. Avaan myös erityisoppilaitoksen merkitystä aihepiiriin nojaten.

2.1 Digisti-hanke

Digisti - Digitaidot haltuun toisella asteella on hanke, joka on aloittanut toimintansa syyskuussa 2021 Euroopan sosiaalirahaston rahoittamana ja on osa Euroopan unionin covid-19-pandemian jälkitoimia. Koronapandemian kautta nähtiin vaikutus erityisesti nuoriin, ja hanke pyrkiikin tavoittamaan toisen asteen oppilaitoksissa opiskelevia nuoria. (Digisti 2021b.) Hankkeen kautta tuodaan tukea myös oppilaitosten ohjaus- ja opetushenkilöstölle, mutta hankkeen pääasiallisena kohderyhmänä on 16–28-vuotiaat opiskelijat. Nuoret voivat olla maahanmuuttajataustaisia, sillä erityisesti heihin pyritään saamaan kontaktia hankkeen avulla. Kuitenkaan taustat eivät ole ratkaisevin tekijä, ja nuoria toivotaan mukaan monipuolisesti. Hanke painottaa tukensa suunnattamista opiskelijoihin, joilla on ollut poikkeusolojen takia vaikeuksia opintojensa edistämisessä tai työllistymisessä, tai jotka ovat muutoin kuormittuneita ja ehkä myös yksinäisiä pandemia-ajan jäljiltä. (Digisti 2021a.)

Hankkeen yksi osa-alue on verkossa toteutettava toiminta, joka on kohdennettu erityisesti yksinäisyyttä kokeville opiskelijoille. Toiveena on tuottaa yhteisöllistä kohtaamista nuorten kanssa, ja huomioida nuorten oma ääni sekä oppilaitosten toiveet sisällön suunnittelussa. Hankkeen myötä kehitetään malli, jossa pandemian jälkeistoimina mahdollistetaan digitaalisten taitojen kehittyminen. Humanistinen ammattikorkeakoulu koordinoi hanketta ja mukana osatoiteuttajina on Haaga-Helian ammatillinen opettajakorkeakoulu, Laurea-ammattikorkeakoulu, Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö sr. sekä Wenhe Oy, ja pääkaupunkiseudun toisen asteen oppilaitoksista mukana ovat Stadin AO, Omnia, Live-säätiö, Careeria, Hyria, Varia ja Keuda. (mt.)

Opinnäytetyön tekijänä pääsin mukaan moderoimaan hankkeen aloitustapahtumaa Yuotubessa alkuvuodesta 2022. Tapahtumaa oli juontamassa Eeva Vekki, joka haastatteli tapahtuman esiintyjää Seksikästä Suklaata. Lähetystä seurasi kohdeoppilaitosten nuoret, ja katsojien

lähettämistä kommentteista päätellen erityisesti Live-säätiöltä oli päässyt useampi ryhmä tapahtumaa seuraamaan. Alun tekniset haasteet muistuttivat digitaalisten toimintojen haasteista, mutta tapahtuma onnistui lopulta hyvin ja nuorten kommenttien perusteella uskon sen tuoneen hyvää mieltä monelle nuorelle. Digisti-hankkeessa nähdään tällaisen tapahtuman järjestäminen tärkeänä, sillä sen kautta hanke tulisi helpommin nuorille tutuksi. Se toisi myös iloa ja piristystä opintojen keskelle sekä madaltaisi kynnystä lähteä mukaan tuleviin toimiin. Hankkeen aikana toteutetaan mahdollisesti muitakin kaikille avoimia tapahtumia esimerkiksi lukuvuoden lopetuksen aikaan. Myös kesäleiritoimintaa on suunniteltu digitaalisin menetelmin. (mt.)

2.2 Erityisoppilaitoksen merkitys

Opinnäytetyötäni ja etenkin tilaajaa varten tutkin Live-säätiön toimintaa, tarpeita ja käytänteitä. Live-säätiö tarjoaa toimintaa erityistä tukea tarvitseville koulutuksen, työllistymisen ja kuntouttamisen piirissä. Tavoitteena on saada heidät työllistymään sekä osaksi yhteiskuntaa. (Live-säätiö 2022a.) Live-Säätiö on erityisopetuksen valtakunnallinen osaamisyksikkö. Sen osana on ammattiopisto Live, joka on suurin erityisoppilaitos pääkaupunkiseudulla. (Live-säätiö 2022b.) Tässä opinnäytetyössä tutkittavana on kyseisen ammattiopiston ohjaushenkilöstö sekä opiskelijat, joiden kautta pyritään saamaan tietoa erityisoppilaitoksen digitaalisista valmiuksista.

Erityisopiskelijoiden määrä on kasvanut vuosi vuodelta. Tilastollisesti on nähtävissä tasainen kasvu vuodesta 2004 vuoteen 2017 erityisopiskelijoiden määrässä ammatillisen koulutuksen piirissä. Vuonna 2004 opiskelijoita oli erityisoppilaitoksissa sekä muissa ammatillista koulutusta tarjoavissa oppilaitoksissa yhteensä 12 451. Mutta vuoteen 2017 mennessä opiskelijamäärä on noussut selvästi ja opiskelijoita on ollut 25 618. (Tilastokeskus 2020.) Liven kaltaista oppilaitosta on tärkeä tutkia, sillä tuen tarve on vain kasvussa.

Erityisesti sellaiset opiskelijat, jotka näyttävät pärjäävän arjessa, mutta todellisuudessa kohtaavatkin paljon haasteita eikä toimintakyky ole tarvittavalla tasolla, tarvitsisivat jonkun tuekseen. Elämän käännekohdissa tuen tarve korostuu, mutta palveluja ei välttämättä ole tarjolla ilman diagnoosia, jonka turvin olisi pääsy vammaispalveluiden turvaverkkoon. Kuitenkin tarvetta olisi ihmiselle, joka tukisi ja auttaisi löytämään tarvittaessa oikeiden palveluiden luokse. (Määttä & Piironen 2022, 32.) Koronaepidemia ja sen mukanaan tuomat rajoitustoimet vaikuttivat vaikeissa sosiaalisissa tilanteissa jo ennen epidemiaa olleisiin erityisen vahvasti (Kivipelto, Karjalainen, Partanen & Skogberg 2020, 56). Poikkeusolojen aikaan ennen kaikkea erityistä tukea tarvitsevat eivät välttämättä ole saaneet tarpeeksi apua opintoihinsa kotonaan, ja

tilanne on tuonut haasteita monien perheiden jaksamiseen (Nurmi-Koikkalainen, Hintsala & Voutilainen 2020, 128). Ikävä kyllä myös perheenjäsenten omat ongelmat heijastuvat nuorten vointiin (Sosiaali- ja terveysministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön asettama ryhmä 2020, 31).

Palveluiden pysyvyyteen on erityisesti kiinnitettävä huomiota, sillä sitä tarvitsevat ne, joilla on heikommalla voimavaroilla elämään. Heille tulisi tarjota pysyviä ratkaisuja ja pitkäaikaista tukea hyvinvointinsa tueksi. Yhteiskuntapoliittisesti tulisi huolehtia kansalaisten yhdenvertaisesta hyvinvoinnista, ja pitää tätä perustana arvioidessa päätöksiä. Siten voidaan varmistaa tuen tarjoamisen toteutumista. (Sosiaali- ja terveysministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön asettama ryhmä 2020, 15.) Digisti-hankkeen kautta pysyvyyteen pyritään vaikuttamaan, sillä hankkeen luomaa mallia pyritään juurruttamaan osaksi oppilaitosten toimintaa. Opinnäytteeni kautta pyrin myös selvittämään mitkä asiat tulevat mahdollisesti vaikuttamaan toimintojen pysyvyyteen.

3 KOULUNUORISOTYÖ

Koulunuorisotyön merkitys on tämän osan keskiössä. Kohdeoppilaitoksena tutkimuksessa on toisen asteen oppilaitos, mutta avaan myös kokemuksia koulunuorisotyöstä yleisellä tasolla. Kuvaan myös kokemuksia mihin asioihin tulisi kiinnittää huomiota aloittaessa uudessa oppilaitoksessa. Lopuksi kerron millaisia nuorisotyöllisiä menetelmiä oppilaitoksissa on toteutettu nuorille.

3.1 Nuorisotyön tulo oppilaitoksiin

Nuorisotyö on laajentanut lähivuosina reviiriään vahvasti kouluympäristöön, sillä nuorten kasvatustavoitteiden toteuttaminen on lisääntynyt kouluissa ja oppilaitoksissa. Nuorisotyöllä voidaan onneksi vastata tarpeeseen yhdessä opetustoimen kanssa. Oppilaitosten henkilöstöresurssit eivät riitä enää yksinään tukemaan kasvavaa nuorta. Onneksi nuorisotyö nähdään tärkeänä vakiinnuttua osaksi moniammatillisia kasvattajayhteisöjä, ja se on nyt myös huomioitu valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelmassa 2020–23. Ohjelman tavoitteena on tuoda merkityksellisyyttä nuoren elämään ja lisätä osallisuuden tunnetta yhteiskunnassa. (Kantonen, Hännikäinen-Uutela & Kiilakoski 2021, 6–7.)

Nuorisotyön luonteeseen kuuluu vahvasti vapaaehtoisuus, sillä nuorta ei kuulu pakottaa mukaan toimintaan (Luukaslammi 2021, 143; Korhonen 2021, 31.00–31.06; Hoikkala & Sell 2016, 46). Koulunuorisotyötä tehdessä nuorisolähtöisyyttä voi toteuttaa esimerkiksi kysymällä nuorilta suoraan mitä he toivoisivat nuorisotyöntekijän tekevän heidän kanssaan.

Toiminnan alussa heti sanon tai kun mä ehdotan jotain (—) muistan sanoa, et mun kaa työskentely ei oo niinku pakollist, et sä voit aina kieltäytyä. Ja sit mä oon huomannu semmosen, et siin on semmonen käännteinen vaikutus, et yleensä sitte se oppilas kyllä niinkun pääosin mielellään kyl sit työskentelee ja niinku käy yhteistyöhön. (Korhonen 2021, 31.00–31.48.)

Nuorisotyöntekijä otetaan kuitenkin helposti vastaan kouluympäristössä sen kuuntelevan ja tukevan roolin ja työotteen ansiosta. Nuorella ei tarvitse olla ongelmia tai hätää voidakseen olla nuorisotyöntekijään yhteydessä. (Korhonen 2021, 8.02–8.40.) Ennaltaehkäisevä työote nähdäänkin koulunuorisotyön osana vahvasti. Ja vaikka kouluympäristössä ollaankin, tulisi nuorisotyötä tehdä nuorisolähtöisesti ja huomioida nuorten tarpeet. Koululla toiminta tapahtuu kiireettömästi nuoria kohdaten niin välitunneilla kuin luokkahuoneissakin ja monissa muissa tilanteissa nuorten hyvinvointia tukien. (Korhonen 2021, 8.33–8.40, 6.55–8.11; Moilanen 2021, 11.)

Ennaltaehkäisevällä otteella voidaan myös ongelmien ilmaantuessa vaikuttaa ja tukea varhain, jotta ongelmat eivät pääsisi kasaantumaan. Jos nuorelle tulee taakaksi useampi haaste yhtä aikaa, on ongelmakäyttäytyminen myös todennäköisempää. Nuorisotyöntekijä yhteistyössä koulun kanssa tekee nuoren kohtaamisesta helpompaa, joten koulun rakenteisiin tarvitsee vain luoda mahdollisuuksia kohdata nuori. (Hännikäinen-Uutela & Kantonen & Snellman-Aittola & Vartiainen 2021, 7.)

3.2 Yhteistyö toimivaksi oppilaitoksissa

Nuorisotyölle ominaista ennakkoluulottomuutta ja puhumisen taitoa kannattaa hyödyntää aloittaessa uudessa oppilaitoksessa, myös kohdatessa muita aikuisia. Osa koulunuorisotyöntekijöistä tekee töitä ainoana nuorisotyöntekijänä, eikä samaa työtettä välttämättä ole heti vierellä havaittavissa. Kuitenkin kollegoilta on hyvä saada tukea, ja nuorisotyössä koululla voi tukeutua myös lähellä toimivan nuorisotilan työntekijöihin. Varsinkin, jos haluaa vaihtaa ajatuksia omaan työhön liittyen. Kouluilla on ymmärrettävästikin jonkin verran jäykempi toimintatapa, joten nuorisotyöllisiä tavoitteita on usein hyvä sanoittaa, jotta toiminta ja koululla tehtävä yhteistyö on selkeää kaikille. Ja kun huomaa löytävänsä jonkun, joka ymmärtää työn tarkoitusta, on hyvä alkaa hänen kauttaan työstämään tavoitteitaan ja luomaan koululle nuorisotyöllistä toimintaa. (Korhonen 2021, 11.30–14.25, 28.00–28.14.)

Yhteistyöhön lähdetään joskus myös selkeästä tarpeesta. Vantaan ammattioppilaitos Varia oli herännyt keskeyttämisten määrän nousuun, ja halunneet löytää ratkaisut ongelmaan. Nuorten hyvinvointi oli päämääränä, ja rahoitus löytyi tärkeälle aiheelle, ensin Myönteisen erityiskohdelun ohjelman kautta ja myöhemmin Euroopan sosiaalirahaston Keskeyttämisestä kohtaamiseen-hankkeen kautta. Oppilaitostyöntekijöitä on yhdeksän sijoitettuna eri toimipisteisiin, ja heidän avullaan muun henkilöstön kanssa yhteistyössä kiinnitetään huomiota varhaiseen tunnistamiseen ja yksilölliseen tukemiseen. Nuori on saattanut kohdata useita ongelmia elämäntilanteen kanssa, ja on pohtinut keskeyttämistä näistä syistä. Nuoria mahdollistetaan pääsemään tarvitsemansa avun piiriin, saamaan kokonaisvaltaista tukea hyvinvointiinsa sekä tiivistetään nuorisopalveluiden ja oppilaitoksen yhteistyöllistä otetta, jolloin keskeyttämiselle saadaan vaihtoehtoja. Yhteistyöhön on panostettu merkittävästi kouluttamalla henkilöstöä, ja kehittämällä koulun rakenteita ja tapoja tukemaan paremmin opiskelijoiden tarpeita. Myös Varia on nähnyt selkeiden roolien sanoittamisen tärkeänä tekijänä sekä korostaa työskentelyn olevan helpompaa, kun kaikki tuntevat toisensa oppilaitoksen sisällä ja tietävät mitä muut tekevät.

Toimivat tavat vaativat kuitenkin aikaa, mutta säännölliset palaverit nuorisotyöntekijöiden ja opiskeluhoollon kesken ollaan nähty merkityksellisinä ja helpottavina tekijöinä hahmottamaan muiden rooleja yhteistyön sisällä. (Kuhmonen & Holopainen 2021, 196, 197, 200.)

3.3 Oppilaitosnuorisotyön menetelmiä

Variassa on todettu toimivaksi menetelmäksi Mininuta, joka on luokkatilaan sijoitettu vapaa-ajan tila. Opiskelijat voivat kohdata muitakin opiskelijoita oppilaitoksessa yli ammattirajojen. Tilassa on mahdollista juoda ilmaista kahvia, pelata pelejä tai muuten vaan rentoutua ja jutella. Jutteluseuraa on antamassa myös kaksi oppilaitostyöntekijää, jotka ovat tavattavissa päivittäin. Toiminta on nähty tarpeellisenä, sillä päivittäinen kävijämäärä on noin kaksikymmentä nuorta. (Vantaa 2022.)

Olen nähnyt valtavana rikkautena, jos eri-ikäryhmistä saadaan muodostettua ryhmä, joka tuo toisilleen iloa jo pelkällä läsnäolollaan. Kuusamossa on nähty mahdollisuutena liittää yhteen ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevia nuoria miehiä ja alakoulu-ikäisiä poikia Pojat lukevat pojille-toiminnan kautta. Nuoret menevät alakoululaisten luokse lukemaan ja hyöty on molemminpuolinen. Lapset innostuvat lukemaan nuorten seurassa ja nuoret saavat vastaanottaa ihailevaa huomiota lapsilta. Toiminnalla tavoitellaan kummankin ikäluokan innostamista lukemiseen, mutta toiminnalla on myös yhteisöllisyyttä ja itsetuntoa vahvistavaa vaikutusta. (Hänikäinen-Uutela 2020, 36.)

Ammattioppilaitoksissa on huomioitu myös nuorten syrjäytymisen ehkäisyä ja pyritty myös edistämään yhteisöllisyyttä Tuunaa amis-ryhmässä. Nuoria tuodaan yhteen noin 5–15 hengen ryhmään ja opetellaan yhdessä valmistamaan kierrätysmateriaaleista koruja. Ryhmä tuottaa parhaimmillaan uusia ystäviä ja nuorilla on jotain mielekästä yhteistä tekemistä. Ennakkoilmoittautumisella varmistetaan nuorten osallistuminen toimintaan. (mt., 34.)

Lukio-opiskelijoille on ideoitu hyvinvointia tukemaan mielenterveys- ja hyvinvointipäivät Nyyti ry:n toimesta. Molemmat päivät sisältävät joko rasteilla kiertämistä tai toimipisteissä vierailuja. Mielenterveyspäivässä on toiminnallisia osuuksia sekä tietoutta mielenterveyttä tukemaan. Yhteistyössä on mukana kuraattori, psykologi ja terveydenhoitaja. Toiminnalla pyritään tavoittamaan kaikki opiskelijat oppilaitoksen sisällä, mutta toimintaan ei ole pakko osallistua. Hyvinvointipäivä on suunnattu lukion aloittaneille ja se on liitetty lukujärjestykseen, joten se on pakollinen opiskelijoille. Toimipisteillä ollaan puolituntia kerrallaan oman ryhmän kanssa

ja pisteillä käydään läpi opiskelijahuollon toimijoiden kanssa yhdessä hyvinvointia tukevaa sisältöä. (mt., 32.)

4 DIGITALISAATIO JA NUORET

Tämän osan sisältö avaa kokemuksia ja ajatuksia nuorisotyöstä digitaalisin menetelmin. Onko digitalisaatio vain haitaksi, vai voiko sillä tehdä myös jotain kehittävää? Nuorisotyöntekijät kokevat digitaalisuuden pääosin hyvin, mutta kuvaan myös itse kohderyhmän eli nuorten kokemuksia aiheesta.

4.1 Poikkeusolojen vaikutus

Nuorten hyvinvoinnin merkitystä on korostettu useassa lähteessä pandemian jälkeen. Myös Thl on julkaissut tutkimuksen kouluterveyskyselyn pohjalta, ja siinäkin nousee tarve panostaa nuorten yhteisiin toimiin sekä nuorisotyöhön. Myös mielenterveyden lähipalveluita tulisi kehittää ja tarjota varhaista tukea, sillä pandemia jätti jälkeensä nuorten heikentyneen mielenterveyden ja yksinäisyyden kokemukset. Kohderyhmässä oli myös 1. ja 2. vuoden opiskelijoita toisen asteen oppilaitoksista. (Aalto-Setälä & Suvisaari & Appelqvist-Schmidlechner & Kiviruu 2021.)

Nuorten yksinäisyyden tunteita selittävät varmasti myös Valtakunnallisen työpajayhdistyksen kartoituksessa ilmenevät huomiot. Sen mukaan etsivän nuorisotyön ja työpajavalmennuksen osuus verkkonuorisotyössä on lisääntynyt pandemian aikana. Työpajoissa on otettu uusia digitaalisia toimintoja käyttöön ja etsivät nuorisotyöntekijätkin kertovat, että 97 % heistä tekee työtä sosiaalisen median ym. alustojen kautta sekä puhelimen välityksellä. Vaikka etsivää nuorisotyötä on ennenkin tehty verkossa, on pandemia-aikana jouduttu siirtymään myös uusille kanaville, jotta nuoria tavoitettaisiin entistä paremmin. Nuoret kokevat nyt selvästi suurempaa tarvetta keskustelulle ja yhteydenpidolle. (Työpajayhdistys 2020.)

Myös kouluhenkilökunnan jaksaminen on herättänyt huolta. Heidän harteillaan on ollut opiskelijoiden hyvinvointi, poikkeustilan opetusjärjestelyt ja lisäksi oma hyvinvointi. Heidän taakkaa olisi mahdollista keventää tarjoamalla tukea ja koulutusta vuorovaikutteisempaan toteutukseen etäopetuksessa. (Turun yliopisto 2020a.) Oppilaitosten henkilöstön digitaidot kaipaavat vahvistamista. Ja kouluille voitaisiin kehittää digitukihenkilöverkosto ehkäisemään etätyöstressiä. Jos henkilökunta väsy työhönsä, ei opetuksen laatu ole riittävä eikä silloin myöskään opiskelijoiden hyvinvoinnista kyetä huolehtimaan. (Turun yliopisto 2020b.)

4.2 Uhka vai mahdollisuus?

Nuorisotyöllinen toiminta on kokenut muutosta, ja työssä tarvitaan nyt entistä enemmän digitaalisia laitteita. Niiden avulla on helpompi kuulla esimerkiksi nuorten toiveita ja yhdenvertaiset mahdollisuudet on helpompi toteuttaa. Mutta vaikka nuorten toiveita halutaankin kuulla, ja toimintaa toteuttaa nuorten ehdoin, on tärkeää tehdä suunnitelma työlleen. Mutta suunnitelmaakaan ei tarvitse tehdä ilman nuoria, joten heitä on rohkeasti otettava mukaan suunnittelemaan. Suunnitelma tuo varmuutta ja tavoitteita, mutta joustaa nuorten mukaan tarvittaessa helpostikin. Nuorisotyötä tehdessä kannattaa unohtaa pelko epäonnistumisesta, ja lähteä kokeilemana kaikkea uutta herkästi. Sitä kautta on hyvät mahdollisuudet löytää toimivia käytänteitä oman työnsä tueksi ja nuorten iloksi. Nuoret neuvovat myös mielellään. (Leppänen & Vojnovic 2021, 36, 37, 39.)

Viranomaistahotkin ovat oppineet hyödyntämään nuorisotyötä ja moni taho onkin tiiviissä yhteistyössä nykyään. Nuorisotyö on liittynyt moniin nuorten suosimiin sosiaalisen median yhteisöihin, ja näitä väyliä pitkin myös viranomaispalvelut saavuttavat helpommin nuoria. Nuorisotyöntekijöiden lisäksi esimerkiksi poliisit ja terveydenhoitajat löytyy sieltä missä nuoretkin ovat. Tämän johdosta kynnys on matalampi, ja nuoret voivat valita vapaasti ottavatko he palvelun vastaan vai eivät. (Merikivi & Timonen & Tuuttila 2011, 45.) Kuitenkin Suomessa tehdään nuorisotyötä jokseenkin yksipuolisesti. Sosiaalisessa mediassa toimitaan lähinnä tiedottamisen ja neuvonnan parissa. Toiminnallisuuteen panostaminen ja sisällön monipuolistaminen olisi toivottavaa, ja niitä voisi saada toimintaan mukaan yhdistämällä kasvokkaista ja digiympäristöissä tapahtuvaa kohtaamista. (Määttä & Pohjamäki & Timonen 2016, 184.)

Nuorisotyötä havainnoinut Screenagers International Research Project on todennut nuorisotyöntekijöiden kokevan oman osaamisensa riittämättömyyttä, välineiden puutteellisuutta sekä työajan riittämättömyyttä. Nämä asiat vaikeuttavat digitaalisen median käyttöä työssä. Hanke esitti myös kansallisia suosituksia, joilla edistettäisiin digitaalisen median käyttöä suomalaisen nuorisotyön parissa. Ensimmäiseksi verkkovälineistöä ja digitaalisen median käyttöä tukevaa infrastruktuuria tulisi kehittää. Niin nuoret kuin nuorisotyöntekijätkin tulisi ottaa mukaan keskusteluun toiminnassa hyödynnettävien digivälineiden hankintaa miettiessä. Myös mahdollisuudet tulisi olla uuden teknologian kokeiluun sekä erilaisten ohjelmistojen/sovellusten hyödyntämiseen. Toiseksi suositeltiin kiinnittämään huomiota välineiden ja viestinnällisen työotteen ohella enenevissä määrin sisällön monipuolisuuteen ja toimintaan. Nuorisotyöllä on hyvä tukea nuorta toimijuudessa ja omaehtoisuudessa digitaalisissa ympäristöissä. Digitaalinen

media onkin mielletävä yhtenä tärkeimpänä nuorisotyön osana ja sopeutettava oma mediakasvattajan rooli sen hetkisten vaatimusten mukaiseksi. Kolmannessa suosituksessa painotettiin digitaalisen media käytön tavoitteellisuutta, nuorisotyöntekijän resursseja sekä osaamista työnsä tueksi. Toimintaa tulisi mitata erilaisten tunnuslukujen ja mittareiden avustuksella, jotta työn laatua olisi mahdollista parantaa. (mt., 185, 186.)

4.3 Nuorten näkemykset verkkonuorisotyöstä

Instagram ja Discord ovat selkeästi suosituimmat palvelut, joita nuoret käyttävät. Mutta jokaisella alustalla on huippuhetkensä, ja voi olla että nämäkin alustat korvaantuvat jollain uudella hetkenä minä hyvänsä. Nuorilla on myös vaihtelevat käsitykset mieluisasta toiminnasta, toiset kaipaavat selvästi jutteluseuraa ja toiset enemmän pelaamista. Kuitenkin pelitoiminta halutaan kokea myös yhteisöllisesti. (Leppänen & Vojnovic 2021, 34, 35, 36.) Discordin ollessa vielä joillekin täysin tuntematon sovellus avaan sen merkitystä. Discord on yksinkertaisesti kuvattuna sovellus, jossa puhutaan ja kirjoitetaan yleensä porukalla erilaisten palvelimien sisällä, mutta kahdestaankin juttelu onnistuu. Keskustelu tapahtuu anonyymisti, jos sitä toivoo. Discord toimii kännykällä sekä tietokoneella, joten kaikkien on helppo liittyä sinne. Osaan palvelimista tarvitsee kutsun, mutta myös itse voi luoda palvelimen, jonne kutsuu esimerkiksi ystäviä.

Nuoret saattavat saada isonkin hyödyn digitaalisesta maailmasta, jos he luonteeltaan arkoja. Vuorovaikutukselliset mahdollisuudet lisääntyvät ja joillekin voi olla helpompaa olla sosiaalisessa kontaktissa verkon turvin. Nuori saattaa olla hyvinkin yksinäinen, mutta saakin apua ongelmaansa digimaailmasta. Jopa kasvotusten tapaaminen on toteutunut joidenkin kohdalla, kunhan vaan ensin ollaan tutustuttu verkossa. (Kanervio & Pulkkinen 2014, 121.) Nuorisotyö on näyttäytynyt samanlaisena mahdollisuutena niille, jotka eivät muuten uskaltadu hakemaan apua. Esimerkiksi Jodelissa on helposti tavattavissa etsivä nuorisotyöntekijä, ja alusta on hyvinkin kätevä tapa tavoittaa nuoria. Sovellus näyttää löytyvän monen nuoren kännykästä ja anonyymiteetin suojin on mahdollista kysyä apua toisilta käyttäjiltä turvallisesti. Kujanpää (2003) huomauttaa, että myös keksitty nimimerkki voi tuoda käyttäjän tarvitsemää turvaa, sillä ikä, sukupuoli, etninen tausta jne. eivät näyttäydy keskustelua ohjaavana ominaisuutena samalla tavalla kuin kasvotusten tavattaessa (Kosonen 2003, 46).

Nuorten tulisi saada itse vaikuttaa omaan elinympäristöönsä myös verkossa, sillä jos heidän toiveita ja käyttäytymistapoja väheksytään voi nuori kokea verkkonuorisotyön hyödyttömänä. Nuorisotyössä tulisi huomioida menetelmien sopivuus nuorten kannalta ja sitouttaa

ennakkoluulotonta ja ammattimaista työtettä nuorten toiveisiin. Vain siten verkkonuorisotyötä nähdään myös tulevaisuudessa. (Huttunen & Merikivi 2011, 50, 51.)

5 HAASTATTELUTUTKIMUS

Tämän kehittämistyön menetelminä on puolistrukturoidut teemahaastattelut, joita toteutin yksilöhaastatteluina ohjaushenkilöstölle sekä yhtenä pienryhmähaastatteluina nuorille. Aineiston analyysimenetelmänä käytin temaattista analyysiä ja sen osana käsittekarttoja avaamaan aineiston sisällöstä merkityksellisiä huomioita.

5.1 Aineiston hankintamenetelmät

Alun perin tarkoituksena oli haastatella nuoria heidän oppilaitoksen tiloissa, jotta haastattelussa olisi ollut mahdollista käyttää erilaisia menetelmiä, joiden hyödyntäminen ei olisi yhtä helppoa etäyhteyden kautta. Nuorten haastattelua ei kuitenkaan aikatauluongelmien takia saatu sovittua paikan päälle, joten päädyin haastattelun toteutukseen etäyhteyksin. Etäyhteyden kautta sain pienryhmähaastatteluun kolme nuorta opiskelijaa, ja heidän tukenaan oli yksi ohjaushenkilö oppilaitoksesta. Itse ohjaushenkilöstöstä sain haastateltaviksi kolme henkilöä, joiden haastattelut toteutin yksitellen. Jokainen yksilöhaastattelu sekä nuorten pienryhmähaastattelu kesti noin 60 minuuttia. Toiveena oli löytää useampi haastateltava, mutta erinäisistä itsestäni riippumattomista syistä jouduin tyytymään pienempään osallistujamäärään.

Haastatteluja varten tarvitsin tutkimusluvan, jota hain Live-säätiöltä. Lupa myönnettiin ja haastatteluja varten kirjoitin esittelyn opinnäytetyöstäni. Haastateltavat saivat myös kaiken tarpeellisen informaation tutkimusta varten sekä suostumus-pohjan täytettäväksi.

Pyrin saamaan tutkimuksella selville ohjaushenkilöstön sekä opiskelijoiden kokemuksia ja toiveita digitaalisesta nuorisotyöstä, joten haastattelututkimukseni on luonteeltaan laadullinen. Laadullinen tutkimus on luonteeltaan tulkinnallista ja tutkija valitsee millaisen tarinan kertoo ilmiöstä lopulta (Kiviniemi 2018, 70). Menetelminä käytin puolistrukturoituja teemahaastatteluja, sekä nuorten haastattelussa myös aivoriihi-menetelmää. Sain tämän onnistumaan Padletin avulla. Puolistrukturoitu teemahaastattelu ei noudata kysymysten tarkkaa järjestystä eikä kysymyksiä esitetä täysin samanlaisessa muodossa jokaiselle haastateltavalle, mutta teemat pysyvät samana (Eskola & Lätti & Vastamäki 2018, 25). Tämä menetelmä toi haastatteluissa keskusteluille vapautta poiketa valmiista kysymyksistä ja esittää myös uusia kysymyksiä, joita heräsi kesken keskustelun.

Kirjoittaessani haastattelukysymyksiä pyrin muotoilemaan ne mahdollisimman selkeiksi. Lähetin nuorten haastattelua varten valmiit haastattelukysymykset ohjaushenkilölle, joka välitti

kysymykset nuorille ennen haastattelutilannetta. Tämän avulla pyrin tekemään haastatteluun osallistumisen helpommaksi nuorille. Pyrin selittämään myös selkeästi nuorille kysymyksiäni itse haastattelutilanteessa, mutta epäselvyyttä oli silti. Onneksi ymmärsimme lopulta missä oli ollut epäselvyyttä, joten mitään ei jäänyt selvittämättä. Haastattelua varten olin tehnyt Padlet-pohjan valmiiksi, jotta nuoret voisivat kirjoittaa anonymisti ideoitaan kaikkien nähtäville. Nuorista kaikki eivät saaneet kuitenkaan Padletia toimimaan, joten muutin suunnitelmaa ja päätin jakaa näyttöni kaikkien nähtäville, ja pyysin haastateltavia kertomaan ideoitaan. Ideoita alkoi tulla mukavasti, ja kirjasin kaiken ylös. Välillä nuoria piti kannustaa miettimään vielä lisää ideoita, ja yllättäen ideoita tulikin. Nuoret lähtivät hyvin mukaan kun kannustin jakamaan hujakin ideoita.

5.2 Aineiston analyysimenetelmät

Analyysin tarkoituksena on kasvattaa aineiston informaatioarvoa. Tätä tyyliä noudattaen aineisto pyritään tiivistämään, järjestämään ja jäsentämään niin, ettei olennaisia osia jää pois. Tematisointi on yksi tapa poimia mielenkiintoiset huomiot aineistosta. Mielenkiintoisia sitaatteja nostetaan myös aineistosta tulkittavaksi. (Eskola 2018, 190.)

Aloitin litteroimalla haastattelut yksi kerrallaan. Ja tämän jälkeen päädyin käyttämään temaattista analyysimenetelmää. Ensin täytyi tunnistaa analyysiä ohjaavat johtoajatukset ja sen jälkeen koota kokonaisuus käsitekarttojen avulla. Temaattiseen analyysiin kuuluu piirtää kokojan tiiviimmäksi muodostuvia käsitekarttoja. Teemat tulee olla toisistaan erillään, mutta johdonmukaisuus täytyy näkyä teemojen sisällä. Jos päädyttäisiin analyysissä vain yhteen teemaan, vaikuttaisi se siltä, että kaikki aineistossa olisi näyttäytynyt yksimielisesti. Tutkijalla on suuri vaikutus tulkinnan muotoutumiseen, mutta on aineistollakin oma roolinsa. Tutkijan merkityksestä johtuen aineistosta voitaisiin saada helposti erisuuntaisia lopputulemia. (Tuomi & Sarajärvi, 104.)

Nuorten haastattelusta kokosin selkeämmän Padlet-pohjan, jonne kokosin ideat toteutuskelpoisiin sekä ei niin toteutuskelpoisiin. Lopulta jaoin ideat vielä omiin ryhmiinsä aiheiden mukaan, jotta pelien ideointia oli helpompi aloittaa. Etsin netistä sopivia pelejä ja kirjasin ylös kaikki mitkä vaikuttivat lupaavilta. Tein myös taustatyötä etsiäkseni vaihtoehtoista peliä yhdelle maksulliseksi muuttuneelle pelille. Ja kun nuorten ideat loppuivat, hain videoita Youtubesta, joissa pelattiin kaveriporukalla pelejä. Sitä kautta löysin yhden uuden pelin, jonka kirjoitin ylös.

Seurasin yhtenä iltana myös TikTok liveä, jossa pelattiin yhdessä katsojien kanssa samalla jutellen niitä näitä. Aihe kiinnosti ja halusin oppia millaisia mahdollisuuksia olisi pelata nuorten kanssa.

6 HAASTATTELUTULOKSET

Tässä osassa käsittelen tuloksia ensin ohjaushenkilöstön haastatteluja tarkastellen, sitten nuorten ryhmähaastatteluun syventyen ja lopulta pohtien haastatteluissa havaitsemiani yhteisiä kosketuspintoja ristiriitoineen.

6.1 Ohjaushenkilöstön haastattelut

Ohjaushenkilöstöstä oli haastateltavana kolme työntekijää ammattiopistolta. Jokainen heistä on koulutustaustaltaan nuorisotyöhön soveltuvia, joten he tekevät oppilaitoksessa töitä hyvinkin nuoriso-otteellisella tyylillä. Nuorten hyvinvointiin halutaan selvästi panostaa erilaisin menetelmin eikä opettajan töitä edes haluta ottaa vastuulleen. Kuten tietoperustastakin nousi, on erityisen tärkeää osata rajat työnsä kouluympäristössä. Uskonkin, että Livessä myös opettajat ymmärtävät mitä koulun muulle henkilöstölle kuuluu. Haastatteluiden perusteella kuulosti siltä, että Livessä on hyvä henki ja yhdessä pidetään opiskelijoista huolta monin keinoin. Tosin Discordin käyttö ei ole kaikille mieluisaa, mutta kuten edelläkin todettu, aikuisilla kuuluu olla se vastuu kiinnostua nuorten tekemisistä ja pyrkiä toimimaan yhteisissä ympyröissä edes toisiinsa.

Liveen opiskelijat ovat hyvin monenlaisia, mutta digitaitojen haasteet näyttäytyivät melko samansuuntaisina. Kaikki vähänkin tylsä, eli koulutöiden hoitamiseen liittyvä, tuntui olevan haastavaa. Myös erinäisten lomakkeiden täyttöön pyydetään paljon apua. Oppilaitoksessa on erilaisia haasteita omaavia, mutta monella tuntui sosiaaliset tilanteet olevan hankalia ja paljon yksinäisyyttä tuntuisi olevan liikkeellä. Live tarjoaa opiskeluhyvinvointia tukevia palveluja melko monipuolisesti, mutta uudet tavat ovat erittäin tervetulleita, ja henkilöstön mukaan hekin voisivat oppia toimivia käytänteitä yhteistyön avulla. Erityisesti hieno mahdollisuus opiskelijoilla on käydä pelaamassa jalkapalloa yhdessä HJK:n valmentajan kanssa. Kuitenkin liikkuminen oman koulun läheltä tuntuu olevan haastavaa monelle. Etätoiminnot ovat siinä mielessä olleet hyvä vaihtoehto.

Live on saanut parannettua huomasti opiskelijakunnan aktiivisuutta. Ennen he valitsivat suoraan jokaisesta koulutusalaista, mutta viimeksi järjestettiin ensimmäistä kertaa opiskelijakunnanvaalit. Opiskelijat pääsivät jopa kampanjoimaan itseään ja vaaleissa sai äänestää sopivaksi katsoomaansa ehdokasta. Oppilaitos oli jaettu vaalipiireihin. Kokemusta on jo saatu ja suosio on yllättänyt kaikki täysin. Kokouksissa ei meinaa riittää aika, kun juttua on niin paljon. Tämä

näyttää selvästi miten pienillä asioilla voi muuttaa nuorten suhtautumista. Haastattelusta tuli myös vinkiksi miettiä vahvasti tulevan toiminnan nimi, sillä nuoret ovat hyvinkin tarkkoina nimien suhteen ja saattavat saada toiminnasta huonon kuvan, jos se esitellään esimerkiksi kerho-nimikkeellä.

Myös tutor-toiminnasta tuli paljon tietoa, sillä olin lukenut jo etukäteen heillä olevan digituutoreita. Minulle kerrottiin kuitenkin, että tuutoreita on myös muitakin. Nimittäin Live on ainoa oppilaitos, jossa tuutorit pystyvät suuntautumaan. On siis digituutoreita, liikuntatuutoreita, asuntolatuutoreita sekä classiktuutoreita.

Livellä on myös Paussi-toimintaa kerran viikossa jokaisessa toimipisteessä. Siellä on mahdollista nauttia kahvia tai teetä ja höpötellä opiskeluvalmentajien ja -huollon kanssa. Nuoret mainitsivat pelaavansa siellä Uunoa usein, joten kävijät selvästi viihtyvät siellä.

Discord on Livellä otettu käyttöön pandemian aikana, mutta toivottavat Discord-palvelimelleen Digisti-hankkeen kehittämään heidän kanssaan toimintoja. Käytetyimmät alustat ovat heilläkin Discord ja Instagram. Facebookissa ei tunnu kenenkään mielestä olevan enää nuoria, joten se ei ole heidän mielestään soveltuva väline nuorten kohtaamiseen. Discord vaikutti kuitenkin kaikin puolin sopivalta alustalta syksyn toimintaa varten.

6.2 Nuorten haastattelu

Nuorten haastattelu toi tärkeän havainnon esiin; vaikka Discord on lisääntynyt lähivuosina suuresti erityisesti nuorten keskuudessa, ei se ole kaikille tuttu alusta. Toivomuksena tulikin, että Discordin käyttöä opetettaisiin myös opiskelijoille. Nuorten haastattelussa oli mukana ohjaushenkilöstön jäsen, jonka mukaan digituutorit avustavat mielellään kaikissa haasteissa. Tuen tarve Discordin suhteen oli ehdottomasti tärkeä tieto myös oppilaitokselle, sillä heidän kauttaan järjestettyyn Discord-toimintaan saataisiin nuoria mukaan vielä enemmän, jos kaikki tuntisivat alustan.

Padlettiin oli hyvä poimia yhdessä ideoita, sillä moni oli toteutuskelpoinen jo sellaisenaan. Myös muut ideat tuottivat hyödyllistä tietoa, vaikka ne eivät välttämättä sopineetkaan Discordissa järjestettävään toimintaan. Ideoiden perusteella pystyi havainnoimaan erilaisia mieltymyksiä, ja niistä nousi selvästi huumoripohjaiset toiminnot, mutta myös taiteellisuus ja kirjoittamisinnostus. Nuorten toivoma tarinoiden kirjoittamisen kilpailu ei ollut yhteisöllisenä Discord-toimintana tarpeeksi toteutuskelpoinen, mutta se tulee todennäköisesti toteutumaan Live-säätiön

omassa toiminnassa. Myös saappaan heitto on melko mahdotonta toteuttaa Discordissa niin, että se vastaisi alkuperäistä toimintaa, joten myös se lähti ideana Live-säätöön tuleviin tapahtumiin. Oli ilo kuulla nuorten innostusta, kun heidän ideoitaan kuullaan. Yksi haastateltavista kysyikin ohjaushenkilöltä, että miksei heidän Discordissa voitaisi kerätä opiskelijoiden ideoita toimintaan.

Nuoret toivoivat toiminnallista tekemistä ainaisen puhumisen sijaan. En lähtenyt siksi edes miettimään juttelu-toimintaa heille. Pelaamiselle oli selvästi enemmän kysyntää, joten nuorten ääntä kuunnellen sain peli-ideoiksi useita pelejä, joita voi pelata helposti eivätkä ne vaadi vaikeita rekisteröitymisiä keneltäkään.

6.3 Yhteiset näkemykset toiminnasta

Ohjaushenkilöstön ja nuorten haastatteluista nousi vahvasti syksyn toiminnan ohjaus Discordin suuntaan. Ohjaushenkilöstön haastattelujen kautta oli puhetta myös opiskelijoiden mieltymyksistä pelata erilaisia mobiilipelejä sekä konsolipelejä, joita enimmäkseen pelataan yksin. Mutta nuoret toivoivat itse yhdessä kavereiden kanssa pelaamista. Ja nimenomaan yksinkertaisia pelejä, joihin olisi helppo hypätä. Ehkä vapaa-ajalla kaivataan omaa rauhaa ja tietäntyyppisiä pelejä, kun taas toisinaan on halu pelata porukalla samalla jutellen kuulumisia.

Molempien haastatteluista tuli ilmi, että Discord on osalle täysin tuntematon. Oli kuitenkin hienoa, että nuorissa oli haastateltavana yksi henkilö, jolle Discord ei ollut vielä tuttu. Ehkä sana leviää, kun hän pääsi suunnittelemaan siellä tapahtuvaa toimintaa. Ehkä Discordin tuntemattomuus kertoo hiljaisesti myös nuorten suusta siitä, ettei informaatio löydä aina perille asti.

Ristiriitainen tieto oli nuorten vahva toive toiminnasta, joka sisältäisi pelejä. Yksi ohjaushenkilöistä kertoi järjestäneensä pelaamista nuorille pari kertaa, mutta siitä ei oltu kiinnostuttu. Nuorilta ei ole kuitenkaan myöskään tullut selkeästi omia ideoita. Kuitenkin nuoret toivoivat, että saisivat suunnitella itse toimintaa. Ja ehdottivatkin, että miksei Liven Discordissa kysyttäisi ehdotuksia. Ehkä toiveita ei olla osattu sanoittaa aikaisemmin. Toivon, että näiden haastattelujen myötä myös opiskelijat heräsivät uusiin mahdollisuuksiin ja ehdottavat rohkeasti ideoita kaikille! Luin myös ehkä hieman rivien välistä, ettei kaikilla ohjaushenkilöstön jäsenilläkään ole välttämättä tarpeeksi resursseja aina järjestää. Jotkut ajat ovat huonoja muiden töiden kanalta eikä silloin tule mentyä nuorten kanssa Discordiin. Kouluympäristössä on selvästi omat

haasteensa, sillä osa toiminnoista on ollut myös keskellä päivää, jolloin vain tietyt ryhmät ovat päässeet toimintaan mukaan.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Työn arvionti ja toimintasuunnitelma syksylle 2022 ovat tässä osassa. Lopuksi esillä on myös viestintään liittyvä suunnitelma, jolla nuoria innostetaan tulevaan toimintaan mukaan.

7.1 Kehityssuunta ja arviointia

Luin paljon kiinnostavia aiheita opinnäytetyötäni varten ja löysin kirjastostakin useamman kirjan, joita lueskelin iltaisin. Merkkasin myös sopivia kohtia ylös, mutta lopulta vain murto-osa päätyi työhöni. Koen saaneeni todella paljon tältä työltä, sillä luin paljon kiinnostavaa tietoa, vaikkei siitä kirjalliseen tuotokseen mielestäni tarpeeksi ehtinytkään muotoutua. Kun aloitin työtä, oli haastavaa ymmärtää mitä kaikkea hankkeeseen liittyi, mutta mitä enemmän luin ja kirjoitin hankkeesta, sitä paremmin aloin ymmärtää miten hienoa toimintaa sen myötä toteutetaan. Teoriaan tutustumisen kautta oli helppo ymmärtää hankkeen tärkeyttä. Ikävä kyllä, moni lähde kertoi kuinka heikolla pohjalla osa nuorista on. Onneksi Digisti-hanke pyrkii toimintansa lisäksi painottamaan jatkuvuutta. Kehitetyt toiminnot halutaan juurruttaa oppilaitoksiin, jotta hankkeen työ ei olisi vain hetkellinen ilo.

Haastatteluja tein ensimmäistä kertaa useamman putkeen, mutta yllättävän hyvin niistä suoriuduin. Teemahaastattelu toi pienen haasteen kyllä. Haastattelurunkoa piti välillä pysähtyä katsomaan tarkemmin, kun jutut olivat luistaneet niin hyvin, etten enää tiennyt mihin kaikkeen olikin jo tullut vastauksia. Oli kyllä hienoa kuulla oppilaitoksen henkilökunnan kokemuksia, ja oppia samalla heidän toimintatavoistaan. Myös nuorten toiveita oli kiinnostavaa kuulla, sillä sain suunnitella toiminnan niiden perusteella. Nuorten haastattelussa huomasin, että selkeyttä olisi hyvä harjoitella, sillä osa kysymyksistä oli luultavasti vain liian monimutkaisesti selitetty, että siitä johtuen jäi joillekin epäselväksi mitä kysyin. Onneksi nuoret olivat reippaita ja sanoivat heti, että jotain jäi nyt ymmärtämättä.

Haastateltavia oli melko vähän, joten jatkokehittämiselle jäi tilaa. Pieni otanta loi kapea näkökulman nuorten toiveista, joten suurempaa määrää haastatteleamalla saisi jo varmasti laajemman käsityksen erilaisista mieltymyksistä. Syksyllä toimintaa saadaan mahdollisesti harjoittelija, joka voisi viedä työtä vielä pidemmälle halutessaan. Olen kuitenkin iloinen saadessani toimittaa tilaajalle onnistuneen suunnitelman syksyn toimintaa varten. Ja oli hienoa huomata kuinka mukavaa toimintasuunnitelman kehittäminen olikaan.

Uskon, että työn avulla nuorten parissa työskentelevät voivat saada kuvaa millaista on toteuttaa digitaalisen toiminnan suunnitelmaa nimenomaan toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoille. Ja voihan olla, että minun luomista ideoista syntyy uudenlaisia ideoita, joiden avulla tarjotaan taas nuorille uudenlaisia tukitoimia. Luovuus vaan valloilleen kaikille, jotka tulevat nuorten kanssa toimimaan.

7.2 Toimintasuunnitelma syksyille 2022

Esitän toimintasuunnitelmaksi Digisti-hankkeelle kerran viikossa järjestettävää pelien testailu tuntia. Samana viikonpäivänä toteutuva tapahtuma on helppo muistaa, ja kerran viikossa toteutuessaan sitä ehtii hieman odottaakin. Peleiksi tulisi valita lyhyitä pelejä, joihin voisi tulla uusia opiskelijoita helposti mukaan aina uuden kierroksen alettua. Nuorten ehdotuksista nousseista ideoista sopivia tällaiseen toimintaan olisi:

- Kahoot, opiskelijoille tuttu mutta toivottu
- Piirustuspelejä Scribbl.io
- Hieman haastavampi piirustuspelejä Gartic Phone (voi toteuttaa alkuun kahdella sanalla)
- Uuno (max.4 pelaajaa) ja muut korttipelit esimerkiksi boardgamearena.com sivustolta
- GeoGuessr tai City Guesser, arvaillaan sijaintia maapallolla erilaisten teemojen mukaan
- Champ'd Up - Piirretään hahmo, joka näytetään seuraavalle. Tämä kehittää piirretylle hahmolle vastustajan, jonka jälkeen hahmot painivat voitosta. Pelaajat äänestävät voittoa ja eniten ääniä saanut päihittää toisen hahmoista

Toiminta olisi ohjaushenkilöstön toiveiden mukaan koko oppilaitoksen opiskelijoille avointa toimintaa. Periaatteella ”ketään ei suljeta ulkopuolelle”.

Suosittelen järjestämään myös Discordin käyttöön ohjausta nuorille, sillä kaikki eivät vielä sitä hallitse. Live-säätiön yhteyshenkilöltä on mahdollista tiedustella, jos käytön ohjausta on ehditty järjestämään Digi-tutoreiden avustuksella ennen yhteistyön aloittamista. Digi-tutoreita voisi myös tiedustella aloitustapahtumaan toiminnan aloittamisen tueksi. Aloitustapahtuma olisi hyvä järjestää paikanpäällä, jotta nuoret saataisiin toimintaan helpommin mukaan. Peliteeman mukaisesti tapahtumassa voisi järjestää leikkimielisen pingis-turnauksen, sillä Metsälän toimipisteessä tämä olisi mahdollista haastateltavana olleen nuoren mukaan. Ketään julkista ei nimetty haastatteluissa, sillä nuoret seurasivat omien sanojensa mukaan vain ulkomaisia

julkkiksiä. En siis osaa ehdottaa ketään tiettyä henkilöä mukaan. Olisi kuitenkin innostava lisä, jos pingis-turnauksessa olisi pelaamassa joku helposti tunnistettava henkilö.

Hankkeen aikana on mahdollista ohjata myös opetus- ja ohjaushenkilöstöä Discordin tai tarvittaessa muidenkin alustojen käyttöön. Siten toiminnan kehittäminen olisi kestävämmällä pohjalla. Se myös jatkuisi luontevammin, kun osaaminen olisi kunnossa, sekä juurtuisi osaksi toimintaa todennäköisemmin. Ohjaushenkilöstön on hyvä osata alustojen käyttö, jotta nuoret lähtisivät innokkaammin mukaan niiden kautta toteutettavaan toimintaan.

7.3 Viestintäsuunnitelma

Haastatteluista poimitun tiedon mukaan Live-säätiön ohjaushenkilöstöllä on omia Instagram-profiileja, joilla he tavoittavat nuoria. Arvelin mainoksen olevan helppo keino houkutella nuoria mukaan toimintaa, joten toteutin jaettavat kuvat tapahtumalle. Viestinnässä huomioin selkeyttä, mutta sain mukaan myös tietynlaista houkuttelevuutta sanavalinnoilla. Mainosta on mahdollista muokata Digisti-hankkeen omalla Canva-profiililla, jonne jaan toteutuksen. Suosittelemme pitämään linjan ehdotukseni mukaisesti selkeänä ja lisäämään tarvittaessa uuteen kuvaan lisätietoja. Tässä on nähtävissä suunnitelmani kaksi osaa.

*Digisti-hanke
&
Live-säätiö*

**KOKEILLAAN
YHDESSÄ
pelejä**

**MISSÄ? DISCORDISSA
MILLOIN? ELOKUUSSA 2022**

Toiminnan mainos 1/2

TORSTAISIN KLO.17-18

1. GARTIC PHONE / SCRIBBL.IO
2. GEOGUESSR
3. UUNO + MUUT KORTTIPELIT
4. KAHOOT
5. TOIVOTTU PELI
6. TOIVOTTU PELI

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Digitaidot haltuun toisella asteella

IVAMOS!
Digitaalisen osaamisen

WENHE

Toiminnan mainos 2/2

7.4 Tilaajan palaute

Esittelin opinnäytetyöni tilaajalle Teams-kokouksessa, ja kerroin prosessin vaiheita sekä haastatteluista ilmenneitä huomioita. Jaoin myös Canva-pohjan hankkeen käyttöön sekä välitin yhteishenkilön yhteystiedot, jotta syksyn toimintaa varten olisi mahdollista pitää yhteyttä jo etukäteen Liven suuntaan.

Kävimme keskustelua erilaisista peleistä, joita ehdotin esityksessäni ja monet peleistä vaikuttivat tilaajasta oikein sopivilta. Yksi peli oli uusi tuttavuus, mutta sitä lupauduttiin kokeilemaan suositukseni johdosta. Esittelin myös viestintäsuunnitelman heille, ja sain siitä paljon kiitosta. Erityisesti Canvan käyttö oli hyvä ratkaisu, siellä tilaaja pystyisi muokkaamaan halutessaan pohjaa.

Sain myös kiitosta hyvästä pohjatyöstä, jota tarvittiin kipeästi syksyä varten. Tilaaja korosti työn merkityksellisyyttä heidän toiminnan kannalta. Iso pohjatyö on nyt tehty valmiiksi, ja he voivat aloittaa syksyllä toiminnan ammattiopisto Livessä. Toimintaan on nyt myös helppo ottaa mukaan opiskelijoita harjoittelijoiksi.

Työn jatkuvuutta pohdimme myös yhdessä, sillä se on tärkeä tavoite hankkeessa. Työlläni sain kerättyä paljon tietoa Liven toiminnasta, joten suunnittelu toiminnan juurruttamisesta tähän oppilaitokseen pääsi jo alulle. Käytänteitä tullaan varmasti saamaan oppilaitoksessa pysyviksi, jos vain nuoret saadaan innostumaan toiminnasta. Opintopisteillä palkitsemista on ehkä mahdollista toteuttaa, mutta tulevaisuus näyttää miten toiminta saadaan juurtumaan Liven toimipisteisiin.

LÄHTEET

- Aalto-Setälä, Terhi & Suvisaari, Jaana & Appelqvist-Schmidlechner & Kiviruusu, Olli 2021. Pandemia ja nuorten mielenterveys – Kouluterveyskysely 2021. Viitattu 17.5.2022. [Pandemia ja nuorten mielenterveys - Kouluterveyskysely 2021 \(julkari.fi\)](#)
- Digisti 2021a. Digisti-esittely 1.12. Ei julkaistu.
- Digisti 2021b. Digisti-hanke. Viitattu 1.3.2022. <https://digisti.humak.fi/digisti-hanke/>
- Eskola, Jari 2018. Laadullisen tutkimuksen juhannustaiat: Laadullisen aineiston analyysi vaihe vaiheelta. Teoksessa Raine Valli & Juhani Aaltola (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2, Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. 5. uudistettu ja täydennetty painos. (E-kirja.) Jyväskylä: PS-kustannus, 180–199.
- Eskola, Jari & Lätti, Johanna & Vastamäki, Jaana 2018. Teemahaastattelu: Lyhyt selviytymisopas. Teoksessa Raine Valli & Eila Aarnos (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1, Metodin valinta ja aineistonkeruu : virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. 5. uudistettu painos. (E-kirja.) Jyväskylä: PS-kustannus, 24–46.
- Hernelahti, Jenni 2022. Suullinen tiedonanto 16.3.2022.
- Hoikkala, Tommi & Sell, Anna 2016. Nuorisotyötä on tehtävä: Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. (E-kirja.) Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
- Huttunen, Tero & Merikivi, Jani 2011. Nuorten kohtaaminen verkossa. Teoksessa Jani Merikivi & Päivi Timonen & Leena Tuuttila (toim.) Sähköä ilmassa. Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön. Nuorisotutkimusverkosto, 42–51.
- Hännikäinen-Uutela, Anna-Liisa & Kantonen, Heikki & Snellman-Aittola, Marja & Vartiainen, Marika 2021. Näe minut, kuuntele minua! Nuoren kohtaaminen ei-toivotun käyttäytymisen ehkäisyssä. Nuorisotyö, 1, 6–8.
- Kanervio, Pekka & Pulkkinen, Seppo. Nuorten elämämaailma. Teoksessa Päivi Hamarus & Pekka Kanervio & Laila Landén & Seppo Pulkkinen (toim.) Huuto! Lasten ja nuorten hyvinvoinnin puolesta. Jyväskylä: PS-kustannus, 119–141.
- Kantonen, Heikki & Hännikäinen-Uutela, Anna-Liisa & Kiilakoski, Tomi 2021. Nuorisotyötä kouluissa ja oppilaitoksissa. Viitattu 5.3.2022. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/505526/URNISBN9789523443723.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Kiviniemi, Kari 2018. Laadullinen tutkimus prosessina. Teoksessa Raine Valli & Juhani Aaltola (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2, Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. 5. uudistettu ja täydennetty painos. (E-kirja.) Jyväskylä: PS-kustannus, 62–74.
- Kivipelto, Minna & Karjalainen, Pekka & Partanen, Airi & Skogberg, Natalia 2020. Sosiaalisesti vaikeassa tilanteessa olevien työikäisten hyvinvointi. Teoksessa Laura Kestilä & Vuokko Härmä & Pekka Rissanen (toim.) Covid-19-epidemian vaikutukset hyvinvointiin, palvelujärjestelmään ja kansantalouteen. Asiantuntia-arvio, syksy 2020. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 56–63. Viitattu 3.4.2022. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140661/URN_ISBN_978-952-343-578-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y

- Korhonen, Heikki 2021. Osa1: Nuorisotyöntekijänä koulussa. Nuoska Osaamiskeskus. Viitattu 5.3.2022. <https://soundcloud.com/nuoska-osaamiskeskus/nuorisotyontekijana>
- Kosonen, Miia 2003. Virtuaaliset yhteisöt ja areenat: Virtuaaliyhteisön kehittämisprosessi. Case: Vaikuttamo. Lappeenrannan teknillinen yliopisto. Kauppatieteiden osasto. Pro gradu. Viitattu 15.5.2022. <https://lutpub.lut.fi/bitstream/handle/10024/35887/nbnfi-fe20031910.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Kuhmonen, Reetta & Holopainen, Anna 2021. Yhteistyötä rakentamassa – Varian oppilaitosnuorisotyö. Teoksessa Heikki Kanttonen & Anna-Liisa Hännikäinen-Uutela & Tomi Kiilakoski (toim.) Nuorisotyötä kouluissa ja oppilaitoksissa. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, 196–201. Viitattu 5.3.2022. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/505526/URNISBN9789523443723.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Lauha, Heikki 2016. Digitaaliset oppimisympäristöt osaamisen kehittämisessä. Yhteistyökumppanin kokemuksia joustavasta etäopetuksesta. Teoksessa Jukka Määttä & Titta Pohjanmäki & Päivi Timonen (toim.) Kohti Digikampusta, 183–189.
- Leppänen, Nelli & Vojnovic, Ivana 2021. Digitaalinen nuorisotyö Nykytila. Hyvät käytänteet ja nuorten toiveet. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 10.4.2022. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/497530/Lepp%C3%A4nen_Nelli_Vojnovic_Ivana.pdf?sequence=2
- Live-säätiö 2022a. Arvot. Viitattu 10.4.2022. <https://www.livesaatio.fi/arvot-ja-strategia>
- Live-säätiö 2022b. Live-Säätiö. Viitattu 10.4.2022. <https://www.livesaatio.fi/live-lyhyesti>
- Luukaslammi, Katja 2021. Yksilötyö opinnollistettuna nuorisotyönä Kauhajoella. Teoksessa Heikki Kanttonen & Anna-Liisa Hännikäinen-Uutela & Tomi Kiilakoski (toim.) Nuorisotyötä kouluissa ja oppilaitoksissa. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, 142–148. Viitattu 5.3.2022. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/505526/URNISBN9789523443723.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Moilanen, Ulla-Riitta 2021. Nuorisotyö koulussa-koonti. Kanuuna. Viitattu 5.3.2022. <https://www.nuorisokanuuna.fi/sites/default/files/materiaalipankki/2021-08/Nuorisoty%C3%B6%20koulussa%20koonti.pdf>
- Määttä, Mirja & Piironen, Miikka 2022. Etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan anti ja näkymät kunnan monialaisessa yhteistyössä. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Viitattu 3.4.2022. [Xamk kehittää 181 Määttä & Piironen \(theseus.fi\)](https://www.theseus.fi/handle/10024/505526/URNISBN9789523443723.pdf?sequence=2&isAllowed=y)
- Nurmi-Koikkalainen, Päivi & Hintsala, Susanna & Voutilainen, Maija 2020. Vammaisten henkilöiden hyvinvointi ja palvelut. Teoksessa Kestilä, Laura & Härmä, Vuokko & Rissanen, Pekka. Covid-19-epidemian vaikutukset hyvinvointiin, palvelujärjestelmään ja kansantalouteen. Asiantuntia-arvio, syksy 2020. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 125–129. Viitattu 3.4.2022. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140661/URN_ISBN_978-952-343-578-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Owalgroupp 2021. Koronavirusepidemian vaikutukset toisen asteen koulutukseen. Viitattu 10.4.2022. https://owalgroupp.com/wp-content/uploads/2021/03/Koronan-vaikutukset-toisen-asteen-koulutukseen_1603.pdf
- Sosiaali- ja terveysministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön asettama ryhmä 2020. Hyvinvoinnin ja tasa-arvon vahvistaminen koronakriisin aikana ja sen jälkeen. Viitattu 4.4.2022.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162283/VN_2020_19.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Tilastokeskus 2020. Liitetaulukko 10. Ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijat erityisopetuksen toteutuspaikan mukaan 2004–2018. Viitattu 3.4.2022.

https://www.stat.fi/til/erop/2019/erop_2019_2020-06-05_tau_010_fi.html

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudistettu laitos. (E-kirja.) Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Turun yliopisto 2020a. Koronakriisin ja etäopetuksen vaikutukset opiskelijoiden ja opetushenkilökunnan hyvinvointiin. Viitattu 10.5.2022. [Koronakriisin-ja-etäopetuksen-vaikutukset-opiskelijoiden-ja-opetushenkilökunnan-hyvinvointiin-1.pdf](#)

Turun yliopisto 2020b. Nuorten kokemukset huomioitava koulutuksen poikkeusjärjestelyissä. Viitattu 10.5.2022. [Nuorten kokemukset huomioitava koulutuksen poikkeusjärjestelyissä - INVEST](#)

Työpajayhdistys 2020. Poikkeustila on vaikeuttanut työpajojen toimintaa. Etsivä nuorisotyö siirtynyt toimimaan verkossa. Tiedote. Viitattu 10.5.2022. [Poikkeustila on vaikeuttanut työpajojen toimintaa. Etsivä nuorisotyö siirtynyt toimimaan verkossa. - Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry \(intory.fi\)](#)

Vantaa 2022. Eveliina ja Inka ystäväystyivät mininutalla. Artikkel. Viitattu 11.4.2022. [Eveliina ja Inka ystäväystyivät mininutalla | Vantaa](#)

LIITTEET

Liite 1. Haastattelukysymykset nuorille

Liite 2. Haastattelukysymykset ohjaushenkilöstölle

Liite 1.

Haastattelukysymykset nuorille:

1. Kuinka moni teistä on osallistunut johonkin digitaalisen toimintaan Livessä?
2. Mikä oli oma suosikki ja miksi?
3. Asutko asuntolassa? Onko siellä tehty etänä jotain vapaa-ajan toimintaa?
4. Onko joku toiminta sellaista, joka ei kiinnosta kovin paljon tai tulisi jollain lisäyksellä kiinnostavammaksi?
5. Onko toimintaa toteutettu liian harvoin, liian usein vai sopivasti?
6. Mitä uutta toimintaa haluaisit kokeilla? Onko jokin aihe erityisen kiinnostavaa?
7. Onko joku suomalainen artisti tai esimerkiksi tubettaja kiinnostava? Jos joku heistä olisi mukana jollain kerralla toiminnassa, kenet haluaisit nähdä?
8. Entä kaipaatko jaksamiseen tukea? Onko nukkuminen tai terveellisen ruokavalion noudattaminen vaikeaa?
9. Onko sinulla oma tietokone? Koetko tarvitsevasi jotain, joka helpottaisi osallistumista digitaalisiin toimintoihin? (Kuulokemikrofoni?) Onko kavereilla?
10. Saatko helposti apua ongelmiisi tietokoneella? Kaipaisitko selkeitä ohjeita, jotka voisit pitää mukana? Vai onko teillä sellaisia?

Liite 2.

Haastattelukysymykset ohjaushenkilöstölle:

1. Millä työnimikkeellä toimit Live-säätiöllä. Mitä työtehtäviisi kuuluu?
2. Millaisia opiskelijoita ja haasteita kohtaat työssäsi? Millaiset digitaidot heillä on ja missä olisi parantamisen varaa?
3. Mikä opiskelijaryhmä hyötyisi mielestäsi eniten Digisti-hankkeen toiminnasta?
4. Millaisia opiskelijahyvintipalveluita teillä on ja miten niitä on toteutettu digitaalisesti?
5. Ovatko jotkut toiminnot onnistuneet erityisen hyvin? Tai ovatko jotkin alustat soveltuneet erityisen hyvin?
6. Onko joissain toiminnoissa tullut esiin kehittämisen varaa? Onko kokeiltu joitakin alustoja, jotka eivät ole soveltuneet käyttöönne?
7. Millaiset toiminnot ovat motivoineet eniten sinua ohjaajana?
8. Onko jotain toimintaa toivottu, jota ei olla vielä päästy toteuttamaan?
- (9. Osaatko antaa vinkkejä, millä tavalla olisi paras haastatella opiskelijoita? Olisiko hyvä huomioida jotain asiaa erityisesti?) *

* Vain osalta kysyttävä kysymys.